

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal havá
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:

LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.-
Fél évre „ 2.50
Negyed évre „ 1.25
Egyes példány 10 fillérért kapható:
SCHULCZ IGNÁCZ LAPTULAJDONOSNAL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.

Hirdetések egyezség szerint.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Szerkesztőségi telefon szám 24.

Allamérdek és iskolaorvosi intézmény.

Az iskolaorvosi intézmény hazánkban 25 esztendőre tekint vissza. Alapítói voltak Trefort Ágoston, a nagynevű kultuszminiszter és a halhatatlan Fodor József professor. Ha ez az intézmény azzá fejlődött volna ki, amivé egy negyedszázad előtt nagynevű alapítói tervezték, akkor nem volna szükség ma propagáló cikkekre. De ezekre most szükség van! Különösen akkor, mikor az új iskolai év kezdetén állunk. Ki kell fejtenünk, az államnak milyen érdeke fűződik ehhez az intézményhez és mit fog az állam erőben, hatalomban nyerni, ha az iskolaorvosi intézményt arra a polera emeli, amelyet az kiváló rendeltetésénél fogva megérdemel. Tekintsünk el a külföldi példák-tól, Német-, Franciaország, Anglia, Belgium, Svájc és egyéb országoktól, hisz azok már régóta tudunk, hogy ott az iskolaorvosi intézményt, mint szociális szükségét propagálják. Darmstadtban, Strassburgban, Charlottenburgban pl. pompás iskolai fogklinikák működik, Anglia legtöbb elemi iskolájában elemi iskolaorvosok vannak és Németország is

meghonosította ez intézményt legtöbb iskolájánál. Mienk volt a gyakorlati kezdeményezés érdeme, ezt elismerik mindenütt, de a haladás e téren szerfelett gyöngye és semmikép sincs arányban annak multjával.

Állami fennmaradásunk egyik legbiztosabb előfeltétele az egészséges, edzett ifjuság felnevelése. Sajnos, a csecsemők halálózása már az első évben a gyermekek majdnem 50%-át ragadja el, sőt egyes helyeken még többet is. Miként a statisztikai adatok igazolják, ott legnagyobb a halálózás arányszáma, ahol a nyomoron kívül az előítéletek, a babona, a kuruzslás és a higiénikus ismeretek hiánya a legnagyobb.

A csecsemőhalálózás nagy arányszáma már is megfosztja az államot a jövőbeli lakosság egy óriási nagy számától. Ezt az arányszámot később igen hatalmasan növeli az iskola, amelynek révén terjed, főleg az iskolai évad alatt, a legtöbb fertőző betegség.

Statisztikailag kimutatott dolog, hogy a három legjobban ismert gyermekkori fertőző betegség, u. m. a kanyaró, amely par excellence iskolabetegség, a skarlát és a diftéria legjobban a tanítási idők

alatt dühöng, míg a vakációban igen erősen leszáll.

Az iskola, amelynek nincs higiénikus ellenőre, tanácsadója, ki van téve annak, hogy mikorára az iskolában az osztályfőnök észreveszi a bajt, sokszor már az egész osztály fertőzött.

A fertőző betegségek egyik legnagyobb kontingensét tehát az iskolában találjuk, és hogy a gyermekkori halálózás nem csekély hazánkban azt mutatja az, hogy fertőző betegségben Magyarországon 1907-ben 109,429-en haltak meg. És pedig kanyaróban 7386, vörhenyben 9853, számarhurutban 6844, diftériában 5836 és gümőkórságban 68,125. Pedig a tuberkulózisról külön még említést se tettünk.

A gümőkórság, főleg pedig a tüdőtuberkulózis oly fertőző betegség, amelyről tudjuk, hogy esirái már az ifjúkor legkorábbi szakában jelentkeznek.

Mit tehetne itt az iskolaorvos, ha az ifjuság testi nevelésébe, táplálkozási viszonyaira, céltudatos ellenőrzéssel, pontos megfigyeléssel, praeventiv intézkedéssel, felvilágosító előadásaiival támogatva az iskola pedagógusaitól befolyást nyerne!

Előbb konstatáltuk, hogy mikor

A „Szent István“ védjeggyű „Dupla maláta sör“ nemcsak elsőrangú üdítő, de jelentékeny gyógyhathatású ital is, vérszegénység, idegesség, stb. esetekben. Különösen ajánlható lábadozóknak és szoptató nőknek. Jégbehűtve üvegenként 50 fillér. Egyedüli raktár és elárúsító hely **Kertész Lajos** lüszere és csemege kereskedése Léván.

az iskolai oktatás szünetel, akkor a fertőző betegségek is feltűnő arányban csökkennek. Csak a lelkiismeretesen végzett iskolaorvosi működés képes ezen a téren is nagy eredményeket elérni.

Hogy az iskola maga is hozzájárul nagyban a betegségek terjesztéséhez, annak okai a szülői ház és az iskolai berendezés közti különbség, a zsufolt osztályok és a bennük lévő megromlott levegő, az eddigi és az új foglalkozás között való különbség, a szülői ház szabadsága és az iskola megkötöttsége.

Szabad-e az államnak tétlenül, összetett kezekkel néznie, hogy ép az elemi iskolákban, ahol arra leginkább volna rászorulva a fiatal palánta, minden orvosi támasz nélkül álljon? A mai orvosi ellenőrzést, ahol a hatósági orvos egyszer évente vagy a falusi iskolákban talán sohase néz az iskola felé, csak nem tartjuk iskolaorvosi felügyeletnek! Hisz ebből a kontingensből hull el a gyermekek igen nagy része, nemcsak a szülők nagy bánatára, hanem az államnak is végtelen kárára. Menynyit áldoz Franciaország a gyermekvédelem e terén, ahol pedig

még egy másik nagy nemzeti esapással is kell küzdenie, a születések arányszámának apadásával.

A népiskolák, az elemiek teljesen el vannak hagyatva, de a középiskolákban is sok kívánni való van még. Hazánk 206 községi középiskolájából csak 150-nek van iskolaorvosa és csak 12-ben rendes tárgy az egészségtan, további 118-ban pedig kötelező rendkívüli.

Van tehát az iskolák nagyobb részében iskolaorvos, de ennek működése az év elején néhány torna alól vagy rajz alól való felmentésre, meg egy pár szemvizsgálatra terjed ki. Ha az iskolaorvos naponta pár órát tölt az iskolájában, akkor rá fog akadni azon tényezőkre, amelyeknek sikerülésével, megjavításával, az iskolai ifjúságot sok bajtól, veszélytől és így a korai halálózástól is meg lehet menteni.

A közoktatásügyi miniszterumban már több ízben anketézetek, határozatok hoztak az iskolaorvosi intézmény reformálása érdekében, de ime még mindig a réginél vagyunk. A változó politikai viszonyok miatt nem hajtattak végre a tervek sohasem. Ma

sem kedvezők a viszonyok az ilyen reformoknak, de propagálni kell, népszerűsíteni kell, hogy annak idején már mint kész dolgot lehessen a törvényhozás elé vinni.

Az inasotthonról.

Pár hét előtt élénk vita folyt a lévai iparosok között: az inasotthon fölött (és ennek kapcsán az ipartestület létesítéséről is esett szó, de amint tapasztalhatjuk ez is csak füstbe ment terv.) A vitára pedig az szolgáltatott alkalmat, hogy a vármegye alispánja, néhai Hieronymi kereskedelemügyi miniszter egyik körrendeletének intenciója szerint: fölhívta a lévai iparosokat arra, hogy állítsanak — ha jónak látják — egy iparos tanoncotthont.

De mivel hogy az alispán azt is sietett megjegyezni, hogy a megyének nincsen olyan pénze amivel ezt az intézményt támogatásban részesíthetné, tehát a tanoncotthon fölállításának összes anyagi terheit maguk az iparosok viselnék. Az már természetes, hogy erre a kijelentésre az iparosoknak teljesen elment a kedvük ennek a szép dolognak a megvalósításától és egyik értekezletükön kimondták, hogy az inasotthont nem találják *célravezetőnek*.

Ez ugyan igen körmönfont kijelentés volt, mert még csak nem is engedte sejtetni azt, hogy *mire, milyen vagy melyik* célra vagy célhoz nem vezetne ennek az intézménynek a létesítése. Pedig egy célhoz föltétlenül el kell vezetnie, amiért tulajdonképpen propagálják ennek az intézménynek az eszméjét s ez pedig az, hogy az inasotthonok révén

TÁR C Z A

Éjjeli látogatás.

Irta: CSEHOV ANTAL.

— Ezredes ur kérjük szépen, meséljen valamit — kértek, könyörögtek a fiatal leányok, akik egy asztalnál ültek az öreg katonával.

Ivannoff ezredes felpödrötte ősz bajuszát, nagy korty rumos teát ivott és elkezdett mesélni:

— A hetvenes évek elején Censtochauban állomásoztunk. Förtelmes téli idő volt. Oly kemény, hideg időt azóta sem értem. Éjjel lefagyott az őrszem orra és nappal oly szörnyű hóviharak voltak, hogy egy lépésnyire se láthattunk tőle.

De ez nem volt baj. Fiatal legény voltam akkor. Ma csak roncs vagyok már. Fesebb kadét nem volt a regimentben. Az asszonyok szerettek. Ha rákacsintottam valamelyikre, már meg is hódítottam magamnak. Pedig nagyon szerettem a nőket. Minden órának szakítsd le a virágát — gondoltam — és ezt meg is fogadtam.

Ott nősültem Censtochauban. Gyönyörű nő volt a feleségem, Isten nyugosztalja!

Hadsegéd voltam és takarmányt, szénát zabot én szereztem be. Így történt, hogy sokfelé utazgattam e célból. E szolgálati utazásokat szerelmi kalandjárásra használtam fel és sokszor csak ürügyül szolgáltak, hogy mélyebben nézhessek egy tüzesszemű lengyel nő lángoló csillagaiba.

Egy este utaztam egy husz kilométernyi távolságban fekvő faluba. Kemény fagy volt. A föld repedezett és a kocsis úgy ült a bakon, mint valami óriás jégcsap. Engem nem nagyon bántott a kriminális hideg, mert erősen beburkolódtam, de hirtelenül hóvihar szakadt ránk. Fehér fal emelkedett fel előttünk, kavargott, fel-alá mozgott és óriás csikokban szállodgált mindenfelé.

Nagyságos ur kérem — mondta a kocsis, nem találok utat.

— Marha — morogtam. Minek hajtasz, ha nem értesz hozzá! Menj a pokolba és nézz körül, nem-e látni valahol házat.

Órákig kocsiztunk, alkonyban és sötét éjszakában. Végre éjfél felé, valahol távolból gyenge világosság tünt fel. Fél órával

később egy gazdag lengyel, Bagdkovszky gróf kastélya elé értünk.

Szivesen fogadtak; a gróf Párisban élt, de a nagybirtok intézője barátságosan meghívott bennünket Olyan dárdától csaptak, mintha nem éjnek idején fujt volna ide a bennünket a szél, de mintha nappal jöttünk volna előzetes meghívásnak téve eleget.

Az intéző felesége néhány dalt zongorázott, aztán beszélgettünk. Nagyon fáradt voltam. Nagymennyiségű melegítő szeszeket fogyasztottam és bocsánatot kértem, hogy visszavonulhassak.

— Fél a kisértektől? — kérdezte az intéző, — amikor az ebédlőterem mellett lévő kis szobába vezetett.

— Ilyenek is vannak itt? — kérdeztem. — Tréfa volt — nevetett a lengyel — úgy gondoltam, hogy ez valóságban kísérletes szoba lehetne!

Nem voltam félénk természetű. De akkor izgatott és amellet álmos hangulatomban magam is félősnak láttam a szobáccát. Künn ordított és süvített a szélvész.

Amikor eloltottam a lámpát és az ágyba

az intelligensebb, úri családok iskolázottabb gyermekeivel is megkedveltessék a tisztas iparipályát. Ennek pedig az a haszna volna, hogy legelső sorban is elegendő inas állna az olyan szakmabeli iparosoknak a rendelkezésére is, akik mostanság nem tudnak (elegendő) inast kapni. A második nyermény szintén az iparosoké volna, mert az iskolázottabb fiúkkal a mai, nagyon sokban kifogásolható inasanyag javulna, sőt pár esztendő múlva az egész inasnemzedék kedvezően megváltozna, mi természetesen mind csak az iparosok javára válna. Harmadsorban pedig az ország közgazdasági élete nyerne sokat ezekkel az iparosokkal akik nagyobb szellemi tőkével vennék föl azt a közgazdasági harcot, amit a külfölddel állandóan vivünk. És a szellemi erő ebben a háborúban éppen annyi, sőt jóval értékeesebb muníció, mint az anyagi tőke.

Érdekes az, hogy ma már a legtöbb szülő öntudatosan és céltudatosan iskoláztatja és neveleli a gyermekeit egy bizonyos pályára, az iskolákban legujabban már katonai nevelésben is részesítik a tanulókat, pedig katonának lenni nem életcél és nem kenyeret adó pálya, hanem csupán egy bizonyos ideig tartó átmeneti állapot és mégis mennyi iparkodásnak lehetünk szemtanúi és itt Léván is, amivel képessé akarják magukat tenni az ifjak erre az ideig tartó állapotra is. Legujabban pedig már mezőgazdasági nevelésben is készülnek részesíteni a gazdák fiait a falusi iskolákban. Mennyivel volna szükségesebb tehát, hogy az iparipályára is, ahol éppen úgy mint másutt szintén egész ember igényeltek, már előre úgy készüljen az ifju mint az orvosi vagy jogi pályára vagy mint készülnek majd

földművesnek. Sajnos, nálunk semmi jele még az olyan törekvéseknek, amelyek oda irányulnának, hogy az ifjak speciálisan az ipari pályára neveltetnénk, ami pedig érezhető nagy baja a magyar iparnak s a magyar iparosnak egyaránt.

Az államnak volna föladata megfelelő intézmények létesítésével ezeken a bajokon segíteni. Így első sorban is, hogy az iparipályára való nevelés intenzív méreteket ölthessen, célravezető volna az *egységes középiskolák* föllállítása, mert ezeknek tananyaga legjobban megfelelné azoknak az ismereteknek, amelyekre napjainkban egy intelligensebb iparosnak általában szüksége van s azt az iskolát szívesebben is jártná a szülő inasnak készülő gyermekeivel, mint a gimnáziumot, aminek mai tananyaga csak fölösleges ballasztokkal terheli meg a növendékek agyát. Az inasothonok létesítésének föladata is az államé volna, ha a kormány eddig is nem költene szívesebben két és fél szer többet a katonaságra mint kulturára, iskolákra s szociális intézmények létesítésére.

Éppen azért senki, de különösen maga az állam nem kívánhatja, hogy az ilyen intézmény, amely hivatva van úgy az egyik mint a másik résznek is szolgálatokat tenni, egyesegyedül az iparosok terhére létesítsék. Ez nem csupán az iparosok ügyének részletkérdése, hanem az egész társadalomé. Kell tehát, hogy az egész társadalmat érdekelje de ne csak mint kérdés erkölcsileg, hanem mint intézmény anyagilag is.

Tagadhatalan azonban az, hogy ez a kérdés mégis csak inkább az iparosok érdekszférájába mint a társadaloméba esik s ha már maguk az iparosok is olyan

energiátlanságot tanúsítanak e kérdéssel szemben, nem sokkal többet várhatunk másoktól.

Alkalmunk volt beszélni egyik iskolázott értelmes iparosunkkal, aki avval argumentált az inasothon létesítése ellen, hogy hiszen az inasokat így is aránytalanul sokat vonja el az iparos tanonciskola a műhelytől s ha még a tanoncotthon is elvonná, a mester ráfizetne az inasára. Hát kérjük ez nem egészen így van, mert ennek is mint minden bajnak meg van a maga receptje. Az való tény, hogy az iskola elvonja az inast a műhelytől, de viszont azt sem lehet eliminálni, hogy az inasnak nem volna szüksége az iskolába járásra. Az inasiskola nagyon de nagyon ráfér különösen arra a falusi gyerekre, akinek a fejébe a falusi mester öt télen keresztül alig tudta beverni az ábécét (és merjük állítani, hogy az összes inasok 25 % -a nem is tudja elmondani az abc-t) és az inasoknak menő gyerekeknek ez a nagy tudatlansága az oka annak, hogy sok inas fölszabadul, segédgé lesz, de az inasiskola első osztályát sem járta ki, mert három esztendőig kulsólt az előkészítő A)-ban vagy a B)-ben és ez pedig azt jelenti, hogyha ez a segéd idővel mesterré lesz, hát nem lesz képes egy számlát tisztességesen kiállítani. Az inast nem volna szabad addig fölszabadítani, amíg el nem végezte az ipariskola három osztályát! Az iparosok pedig már most is úgy kárpótolhatják magukat az inasnak az iskolában eltöltött idejéért, hogy felesztendővel hosszabb időben szabják meg annak tanulási idejét. Az inasothon pedig semmi időt sem vonna el az inastól, amint azt sok mester gondolja, mert a fiúk csak azt

bujtam, erős borzongás futott végig testemen. Ugy éreztem, mintha láthatatlan kezek kapkodnának felém, hogy megfojtassanak és gonosz szellemek töltönek be a szobát.

A hallgató leányok közelebb húzódtak az ezredes mellé és tágranyított szemekkel halgatták.

— Az álom került, folytatta Ivanoff. Hol azt hittem az ablakon kapaszkodik be valaki, hol meg egy idegen kéz érintését éreztem, később megint sugdosást hallottam közvetlen közelemben — az ideges izgalom könnyű félelmet okozott nálam. Hirtelenül reggeli cipők csoszogását hallottam künn a folyosón. Az ajtó felnyit; valaki halkán köhécselt.

— Van itt valaki? kérdeztem fogvacogva.

— Én vagyok, ne félj, hangzott válaszul.

Meleg lehelet csókolta arcom, kis puha kéz lopódzott a kezembe és én karjaimba vontam az ismeretlen alakot. Forró csókban olvadtak egybe ajkaink.

A mesemondó félbeszakította elbeszélését és lassan idogált a teából. Azután folytatta:

— Másnap reggel a vihar tombolt. Lehetetlen volt folytatni utunkat. Elfogadtam tehát az intéző meghívását, és ott maradtam. Kártyáztunk, énekeltünk, beszélgettünk. Éjjel újra a kísérteties szobában aludtam és a kísértet eljött, — minden éjjel jött, amíg csak ott voltam!

Az ezredes felállt és némán járkált a szobában.

— Mi történt azután? — kérdezte a hallgatók egyike.

— Tovább nincsen — felelte Ivanoff. Elutaztam és azután vissza Cenztochauba.

— De — hát ki volt a kísértet? kérdezték egyszerre mindnyáján.

— Hogy ki volt — hiszen az természetes.

— Hogyan, hogy természetes?

— Hát — a feleségem volt.

A leányok bosszankodva ugrottak fel helyükről.

— A felesége? De hiszen az lehetetlen!

— Lehetetlen? ! Velem volt és az ebédelőben lakott. Mit gondoltak önök hölgyeim? !

— Ah! ! hangzott a csalódás felkiáltása a leányok ajkairól!

— Hiszen ez nem is mese. Oly sokat ígérően kezdte! A vége csöppet sem érdekes!

Hm, mondta az ezredes. Önök jobb szerették volna, ha más kísértet járt volna nálam, nem a feleségem! Gondolják meg csak, ha önök férjesek volnának...

A leányok bosszankodva pirultak.

— Ez nem szép magától, hogy így becsapott bennünket. Érdekesebbet kellene mesélnie, nem ilyen unalmasat!

— No nyugodjanak meg! — az ezredes csalán mosolygott. A vége csak tréfa volt. Igazán nem volt a feleségem — elhihetik — az intéző felesége volt!

— Oh! — Valóban! A leányok már nem duzzogtak. Nevető szemekkel ültek és kérdésekkel ostromolták Ivanoffot.

— Még egy mesét! — könyörögtek. Még egy ilyet, hiszen ez gyönyörű volt!

az időt töltenék ott, amit a mesternek ugyanis kötelessége megadni az inasának. És nem minden inas lenne az otthonnak tagja, hanem csak az, akinek a szülei a fiukat oda adnák kosztra, lakásra, addig, amíg a fiu inaskodik és az inasotthonból éppen úgy járna be az inas a műhelybe, amint járnak mostanság azok, akik szüleiéknél, esetleg másutt — és nem a mesternél — laknak. *Ez tehát aféle internátus volna és korántsem az, amit a lévai iparosok gondoltak, mert hiszen olyan inasotthon már van is Léván és ez annyi idejét köti le az inasnak, hogy igazán sok mester nem is tudja, hogy egyáltalában létezik-e!*

Ez az újabb inasotthon — ismételjük — aféle internátus jelleggel bíró intézmény volna, amelybe azok a vidéki szülők adnák be az iparipályára szánt gyermekeiket, akiknek módjuk van hozzá, hogy a gyerekeik az inasotthon költségeit fizethessék. Tagadhatatlan az, hogyha ez az inasotthon meg van, akkor a jobb családok is szívesebben adják fiaikat az iparipályára, mert tudják azt, hogy gyermekük az inasotthonban kellő erkölcsi gondozásban részesül, lakása s ellátása is kifogástalan, mert sajnos, legyünk őszinték, valóban úgy van, hogy nagyon sok mesternél, aki pedig szakmájában kiváló lehet, szegénysége miatt a lakás és ellátás fogalmát illuzóriussá teszi a valóság. Ma pedig már nagyon elcsépeledt az a teória, amit különösen az iparos mesterek szeretnek hangoztatni, hogy éppen ezekből a gyerekekből lesz valami, akik ilyen mesternél és ilyen körülmények között tanulnak ki. És miért ne lehetne ez másképpen, ha az iparosoknak nem kerül áldozatukba? Sőt még avval is nyernének az iparosok, hogy az inasotthon lakói legtöbbször több középiskolai osztályt végzett növendékek volnának, akik az iparos tanonciskola előkészítő, I. és II. osztályainak tananyagát már régen megemésztették, tehát az iparos tanonciskolának legfőbb csak a III. osztályát kellene elvégezniük. Mennyi időbeli nyereség esik itt az iparosra? És mennyi az a haszon, amit ezek az inasok intelligenciájuk által biztosítanak az iparosoknak, mert tanulékonyabbak volnának a mai inasok átlagánál.

Ezt az eszmét szerintünk nem volna szabad olyan könnyedén elejteni, amint ezt az iparosok elejtették. Különösen nem volna szabad elejteni azért, mert polgári fiu iskolát akarunk felállítani Léván. A polgári iskola köztudomás szerint jobban nevel a praktikus pályákra mint a gimnázium, tehát remény lehet arra, hogy ez a polgári iskola ellátva lakókkal az inasotthon és így nagy hasznára válna ennek a par excellence iparos és kereskedő városnak. Sőt egyelőre úgy vélnék ezt a nagyfontosságú kérdést — amelyet Léván nem tudnak eléggé értékelni — megoldani, de ebbe a Bars megyei Általános Tanító Egyesületnek a belegyezése is szükségessé válna, hogy az inasotthon a Tanítók Házával, a tanítók gyerme-

keinek internátusával volna kapcsolatban. Hiszen a tanítók gyermekei (megfelelő díjazásért esetleg mások is) éppen úgy helyet találhatnak abban az intézetben ha valamelyik iparosnál mesterséget tanulnak, mintha az iskolába járnának és ez szociális tekintetből is nagy hasznára volna a társadalomnak mivel ezáltal az együvé tartozás eszméi jobban nyernének kidomborodást, ami idővel az egész társadalomra is hatással lenne.

Ha ezt a dolgot olyan emberek vennék munkába akik tudnak is és akarnak is valamit csinálni, szép szolgálatot tennének nemcsak a város iparügyének, hanem a vármegye társadalmának is, ennek a szociális és kulturális értékű intézménynek létesítésével. És hisszük, hogy ugy a kamara, mint a kormány nem zárkózna el az anyagi támogatás adása elől, ha illő formában megkerestetnénk.

Kopernický Cornél.

A nő hivatásáról című cikk folytatása a jövő számban jön.

HIREK.

Ítéletidő

— Emberáldozatot is követelt. —

Szerdán este tíz óra tájban valóságos ítéletidő volt Léván, nagy vihar, s rá egy zivatar jött. A vihar bár csak pár percig tartott, méreteiben föllihaladta mindazokat a viharokat, amelyekre városunkban a legöregebb emberek is emlékeznek. A pusztító cyklon északnyugatról keleti irányba húzódott s évtizedes fákat csavart ki gyökereitől, kéményeket döntött le s háztetőket sodort el, sőt ezzel sem elégedett meg, emberáldozatot is követelt. A szerencsétlen áldozat: Dányi Béla cipész, akinek ujjában fűszerkereskedése volt a Petőfi utcában; agyonütötte őt egy fa, melyet a vihar kitépelt, többeget pedig megsebesített.

Szent István király napján nyílt meg az uradalom halastavánál Mészáros halászmester csárdája, itt történt a végzetes szerencsétlenség, ahol Dányi szerdán este egy társaságban szórakozott. A halászcserda, amely most a teljes pusztulás képét mutatja a zúgófelőli részen akác és hatalmas nyárfák között van felállítva, — mert a csárda egy része még mindég áll — míg a másik fele dirib-darabokra zuva fekszik a földön. A csárdának a földbe vert cölöpkökre épített primitív alkotmányának a háta mögött egy hatalmas nyárfa állt közvetlen a patakpartján, a csárda asztalától, amelynél Dányi társaival ült, nem volt több nyolc lépésnyire. A vihar ezt a fát arra a törekeny alkotmányra vetette. A fa estében keresztül törte a cserépszindelyes tetőt s maga alá temette Dányit, aki alá még egy ezüstműves segéd, Psik Béla került, akit azonban egy könnyebb sebesült árán sikerült a fa és a nehéz termetű Dányi alól kimenteni. Dányit már csak holtan húzták

ki a fa, illetve a csárda gerendája alól, melyet a kidőlt fa nyomott a földhöz, amely agyonnyomta őt; az időközben megérkezett honvédek, hordágyon a temetőben levő hullaházba szállították, ahonnan másnap délután haza vitték. Nehezebb sérülést szenvedett Hlavács József szabómester, aki a lábán sebesült meg s most lakásán ápolják. Nagy József torbély a fején s Ginzéri Hugó szintén a fején, és a lábán kapott könnyebb sérülést. A szerencsétlenség helyén még az este megjelent dr. Horváth rendőrkapitány és Bilesek alkapitány, aki megtartotta a helyszíni szemlét.

Az itózatatos cyklon hatalmas erejének leginkább a zöldkert-utcai Horn Berthold-féle ház udvara mutatja szörnyű pusztítása nyomát az ott álló ősrégi fák között, melyek, öt darab, köztük kettő több mint egy méter átmérőjű nyárfa ott fekszenek gyökereitől kitépve a kertben s a halastóhoz vezető uton, de már emberek dolgoznak eltakarításukon. A szomszédos Altman-kert kérésénél egy másfél méter átmérőjű nyárfát tört ki a vihar a töve fölért, igaz, hogy ez az öreg fa kissé már korhadt is volt. A fa amint keresztül esett a kertben, összezsuzta a kuglizót. A mellette levő Zöldkert vendéglő is alaposan meg van kopasztva. A halastó körüli hatalmas fákból szintén három — egyet derékon — tört el a szél. Csütörtökön egész nap népvándorlás volt azon a vidéken, fénykép-felvételeket is csináltak.

A nagy vihar a hegyekről jöhetett s hatalmas dörgés és villámlás közepett végigszárgultott a város északnyugati szélén elterülő síkságon s leginkább csak abba kapaszkodott bele, amit arra szélről érhetett, s aztán a házak fölért szárgultott el, mert bent a városban nem tett nagyobb pusztítást, leginkább csak a fákat tépázta meg s a villamos oszlopokat döntötte ki és a vezetékeket tépte össze, úgy, hogy sok felé még ma sem kapnak áramot s egész utcaik vannak sötétségben és a telefon forgalom több felé szünetel.

A kurtahegyi majorban az egyik istálló tetejét sodorta le a vihar, a városhoz érve a kálvária egyik stációjának tetejét mintegy ötven méternyire sodorta. A Percz csatornánál dolgozó csongrádi kubikosok éppen előtte való napon eszkábálták össze apró kalibájukat, a vihar ezeket is mind szanaszét szórta, körülbelül huszat. A munkások családjaikkal együtt laknak itten, olyknál apró gyerek is van, szerencsére semmi baja sem történt egyiknek sem. Az egyik értelmes magyar ottjártamkor maga kéri, irám meg, hogy az ő lakásait is elpusztította a vihar, egy másik munkás pedig a várnak romjaiban is olyan erős falait dicsérte, hogy ezt az irtózatos éjszakát ilyen szépen kibírták. Mert dacára annak, hogy a vihar a rétről mingyjárt ezeknek a falaknak ment neki a falakban kárt nem csinált, csak Hoffmann, uradalmi főerdész lakásának a földélt hajította be az apácák kertjébe, ahol számos fát is kitért, ugyszintén az öreg ké-

pezdében is. Azonban a vár Koháry-utcai részén egy óriási szikladarab kimozdult helyéből, ami veszedelmessé teszi az arra való közlekedést. Ennek az utcának a végén Szabó József házának a tűzfalát döntötte be a vihar, míg az utca elején levő tüzoltó mászótornyot darabokra törte s tejjével pedig Sztolár vendéglőjének ajtaját torlaszolta el. A szétdobott tüzoltó torony teljesen elzárta a Koháry utca bejáratát, azonban a tüzoltók aránylag rövid idő alatt derekas munkát végezve eltakarították a romokat. Nagyon le van tarolva a gimnázium melletti sétakertnek csufolt hely is ezt azonban nem nagyon sajnálják s azt mondják, talán a város most már rendbe hozhatja ezt is. Ebből a kertből, ahol a zivatvar alkalmával térdig jártak a vízben egy derék nyárfát a vihar keresztül döntött az uton, úgy, hogy neki esett a zsidótemplom ajtajának és estében pedig a villamos vezetékét tépte le. Az új tanítóképző cserépszindelyes tetejét is megviselte a vihar.

A Barsi utca felől, a réteken épített házaknak meg a kéményeit döntötte le, hegyalatt pedig Mácsayné kertjében egy tábla gyönyörű kukoricát lefektetett a földre s egy csomó öreg fát derékon összetört. A vihar a szőlőkben elenyésző, de a gyümölcsfákban tekintélyes károkat okozott. A legnagyobb pusztítást Ólván vitte végbe, amely rész a viharnak legjobban útjába esett. Így mult el Léva fölött az a nehéz pár perc, ami soknak kimondhatatlan rettegést okozott, a földrengésre gondolva, s hogy most már talán Léva is Kecskemét sorsára jut.

*

Nagykálnáról jelenti tudósítónk, hogy Nagy- és Kiskálnán szerdán este tíz óra után nagy vihar dühöngött. A vihar éjszaknyugati irányból jött és délkeletnek tartott, nagy pusztítást okozott, mert számos ház tetőzetét leszakgatta, kéményeiket bedöntötte. A lévai uradalom szeszgyárának falait és tetőzetét nagyon megrongálta. Bárány Révay Lászlónak kiskálnai parkjában levő százados fákat gyökerestől tépte ki s derékon törte ketté. Az egész parkot teljesen letarolta. A kár meglehetősen nagy, de szerencsére emberéletben nem esett kár.

Szerdán este az ország más részeiben is dühöngtek orkányszerű viharok, sőt még a külföldön is. Másnap este pedig Kecskeméten kisebbszerű földrengés volt.

— **Eljegyzések.** Dr. Horváth József, újbányai városi tisztviselő eljegyezte Bocsek Erzsikét, Bocsek Károly, kir. járásbíró leányát, Újbányán. — Torbágyi (Turner) Tibor, eljegyezte székhelyi Majláth László volt barsi főispán leányát, Margitot. Engel Frigyes Oroszkáról, eljegyezte Spitz Etelkát Nagykálnáról. — Teitelbaum Győző, eljegyezte Lówy Ilonkát, Léván. Sok boldogságot kívánunk!

— **Az új rendőrkapitány.** A főispán a lévai rendőrkapitányi állásra mint azt már fenntartással közöltük, dr. Horváth Gyula, beszercebányai alkapitányt nevezte ki. Az új rendőrkapitány csütörtökön foglalta el hivatalát. Dr. Horváth, javakorabeli ember s hisszük, hogy működéssel rövidesen megkedvelteti magát azokkal is, akik mindenáron lévai embert szeretnek volna látni a rendőrkapitányi állásban. Ezt annál inkább is várhatjuk, mert már jövetelet is jó hírek előzték meg. Mi a magunk részéről szívesen üdvözljük sok energiát követelő új állásában s hisszük, hogy lesz is hozzá elegendő ereje, tudása és ambíciója, hogy a személyéhez fűződő reményeket mind valóra is váltsa.

— **Új tankerületi főigazgató.** A király Albrecht János pozsonyi állami főreáliskolai igazgatót pozsonyi tankerületi főigazgatóvá kinevezte.

— **Kinevezések.** Az igazságügy miniszter Neszményi Dénes körömbányai járásbíró-sági irodatisztet a muraszombati járásbíró-sághoz telekkönyvvezetővé nevezte ki. — A kultuszminiszter Löser László kunosvági el. isk. tanítót a salgótarjáni állami iskolához tanítótá kinevezte.

— **A FMKE. új elnöke.** Nyitráról jelentik: A Felsőmagyarországi Közművelődési Egyesület előkelő tagjának egy jelentékeny csoportja a megüresedett elnöki állásra Szalavszky Gyula, valóságos belső t. tanácsost, Trencsénmegye főispánját, kívánja jelölni. Szalavszky Gyula, aki már Nyitra és Pozsony vármegyék főispánja is volt, behatóan ismeri a felvidék kulturális és nemzetiségi viszonyait. Az ő vezetése mellett az egyesület hatalmas lendületnek és virágzásnak nézne eleje.

— **Kitüntetett munkás.** Zsiák Jánost, aki a nagykereskenyi Ordódy-birtokon ötven éve szolgál ritka hűséggel és becsülettel, a földművelésügyi miniszter elismerő oklevéllel és ötven korona pénzbeli jutalommal tüntette ki.

— **A gazdasági egyesület gyűlése.** A bars megyei gazdasági egyesület szeptember 10-én Aranyosmaróton tartja meg közgyűlését, a vármegyei háza tanácstermében. A gyűlés tárgysorozata: 1. A szomszédos vármegyék gazdaközösségének bevonásával részvényársasági alapon egy műtrágyagyárnak létesítése. 2. A gazdasági egyesület részvétele az O M G E. sörárpa kiállításán. 3. Sweitzből engedélyezett tenyészszarvasmarhák importálása. 4. A Magyar Gazdaszövetség átirata az argentiniai husbehozatal tárgyában. 5. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének átirata a munkásbajok orvoslása tárgyában. A gyűlés d. e. 10 órakor kezdődik.

— **Öbért Gusztáv meghalt.** Öbért Gusztáv, a Lévai Takarékpénztár szolgáját, aki vadászat közben szerencsétlenül járt, mint azt már megírtuk, súlyos sérüléseivel e hó 16-án Budapestre szállították, ahol még azon nap jól sikerült operációt végeztek rajta, vérmérgezés következtében 19-én délután meghalt. A sajnálatos véget ért embert még 17-én éjszaka kihallgatta a budapesti törvényszék vizsgálóbírája a

szerecsétlenség körülményeire vonatkozólag s Öbért esküvel erősítette meg vallomását. A hivatalos boncolás 23-án ment végbe s másnap, azaz most csütörtökön délután temették el a rákoskeresztúri temetőbe.

Az 54 éves jól megtermett, derék ember, mint katona részt vett Bosznia megszállásában, ahol egy puszkagolyótól találva, fején megsebesült. A napokban egyik öreg bajtársa jött be a vidékről Léva s itt megrendülve hallotta katonapajtásának szomorú végét, mire ez az ember mélyen meghatva jegyezte meg, hogy lent Boszniában, ahol egymás mellett harcoltak s halál aratott mellettük, ott a neki szánt golyó sem tudott benne olyan kárt tenni, mint most ezek az élévedt, buta sörétek. . . És bizony a szegény Öbértnek ez a vitésége, amiről annyit szeretett elbeszélgetni, sosem került volna bele az újságba, ha most nem szaladnak bele azok a buta sörétek. . .

— **Halálozás.** Gyászlapon tudatja velünk a mélyen sujtott család, hogy Fogler Lajos, Léva város árvaszékének iktatója, aki 19 esztendő teltével a város szolgálatában hosszú és kínos szenvedés után 75 éves korában e hó 22-én meghalt. Haláláról Léva városa és a Lévai Takarékszövetkezet melynek a megboldogult hosszú időn keresztül felügyelőbizottsági tagja volt, külön gyászjelentést adtak ki s halálának hírére kitűzték a gyászlobogót. Temetése 24-én volt nagy részvét mellett, az evangélikus egyház szertatásai szerint. A város tisztviselői kara ifj. Klain Ödön főjegyző, polgármester helyettes vezetésével vett részt a temetésen s ugyancsak ő helyezte el a ravatalra a város koszorúját.

— **Népek kenyérfogyasztása.** Valami túrlemes és fölötté sok idővel rendelkező ember összeállította a különböző nemzetiségű népek kenyérfogyasztásának statisztikáját. E szerint a statisztika szerint 1890-ig a franciák fogyasztottak legtöbb kenyeret. Egy évre fejénként 258 kg. esett. A második helyet Dánia, a harmadikat Belgium, a negyediket pedig Németország foglalta el. Kenyérfogyasztásuk: 256, 240, illetőleg 211 kg. volt személyenként évente. Ugyanazon évben Svájcban 206, Hollandiában 201, Oroszországban 173, Ausztriában 168, Magyarországon 155, Portugáliában 107 kg. kenyér jutott egy személyre. Jelenleg Dánia fogyaszt legtöbbet, egy-egy személy évenként 287 kgmot. Utána Belgium, Franciaország, Németország, majd Svájc következik ahol 274, 254, 230 és 212 kgot. fogyasztanak személyenként évente.

— **Leopold Gyula, Budapest** 15 év óta agilis tevékenységet fejt ki az eredményes reklámozás terén. Tudomásunk szerint Leopold Gyula nagy apparátussal dolgozó hirdetési irodája felel meg kitűnően hivatásának és örvend nagy bizalomnak, miért is nemcsak a legnagyobb magyarországi, hanem a tekintélyesebb és legelőkelőbb külföldi cégek is állandó üzletfelei, mert kiváló szakértelemmel és nagyon szolid árák mellett eszközöl bármiféle hirdetéseket, reklámokat úgy az összes budapesti és vidéki, mint a külföldi lapokban s naptárakban is.

— **Beiratások az iskolákba.** A lévai római kath. elemi fiu-, leány- és polgári leányiskolába s az ovodába a beiratások szept.

hó 1, 2 és 3-án délelőtt 8—11, délután 2—4 óráig tartanak. 4-én Veni Sancte. — A fiúiskolában 5-én rendes tanítás. A polgári leányiskolában 5-én magántanulók vizsgálata; 6-án rendes tanítás. — Az elemi leányiskolában és az ovodában az építkezés késedelme miatt a tanítás kezdeteinek ideje külön lesz közzétéve. Az igazgatóság.

Az *isz. népiskola* a f. évi beiratások szeptember 1. és 4-dikén d. e. 9-12-ig és d. u. 3-4-ig eszközöltnek. A gyermekek szülei kíséretében tartoznak megjelenni. Az első osztályba lépő tanulók anyakönyvi kivonattal tartoznak igazolni, hogy 6 életévüket betöltötték. Felsőbb osztályú tanulók az előző évi értesítőjüket tartoznak magukkal hozni. A tanítás kezdete szept. 5 d. e. 8 órakor. Az iskolaszék.

Az *iparos-tanóniskola*ba az 1911—1912-ik tanévre a beiratások szeptember hó 3-án és 8-án délután 2—4 óráig az iskola irodájában tartanak. Szeptember 10-én javító vizsgálat; 11-én a tanév megnyitása. A tandíj fele — 2 kor. 50 fill. — a beiratásnál fizetendő. A beiratáshoz minden tanonc köteles iskolai bizonyítványát magával hozni. Az iparfelügyelő-bizottság határozata szerint mindazok, kik a beiratási határidőt elmulasztják, vagy kellő időben az iskolában nem jelentkeznek, azok mint igazolatlanul mulasztók további elbírálás végett az elsőfoku Iparhatóságnak adatként át.

A *lévai ref. egyház* Elöljárósága elhatározta, hogy 1911. november hó 1-én, az újonnan berendezett népiskolában, kisdudóvadt is fog nyitni. — Tisztelettel felkéri és értesíti ez okból az egyház Elöljárósága a. t. szülőket, hogy akiknek ovodaköteles gyermekeik vannak, azokat szeptember hó 1. 2. 4. 5-én előjegyeztesse a lelkesi irodában. A gyermekek felekezeti különbség nélkül vétetnek fel s a legfontosabb felügyelet mellett neveltetnek. Az iskolaszék.

— **A takarékpénztár vállalkozása.** A Lévai Takarékpénztár r. t. e hó 20-án rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlésen az igazgatóságnak ama javaslatát tárgyalták, amelyet a város közegészségének érdekében, az Osztrider-telepen esetleg másutt, gyógyfürdők kutatására tett. A források fölé fűrdőt emelnének. A gyűlés a javaslatot elfogadta s e munkálatokra negyvenezer koronát megszavazott. A víz után való kutatásokat valószínűleg a Nyitrán, Jakó Spalding nyugalmazott porosz őrnagy fogja eszközölni, akinek különös érdeke van arra, hogy a föld méhében levő forrásokat testére történő különös behatások révén fölfedezze.

— **Ev. gyámintézet új elnöke.** A dunán-ineni evangélikus egyházkerület e hó 27-én kezdte meg évi közgyűlését Pozsonyban. A közgyűlésen a bizottságok ülésein a kerületi gyámintézet közgyűlésén a visszavonult egyházi elnök, Raab Károly körmöcbányai főesperes helyébe, *Bányi* Endrét, lévai ev. lelkészt, a ker. gyámintézetnek 16 éven át volt jegyzőjét választották meg

A budapesti m. kir. tudományegyetem belgyógyászati klinikáján végzett kísérletek alapján meg lett állapítva, hogy a természetes **Ferencz József-keserűvíz** erős hashajtó eredménye mellett nemcsak kellemetlen utóhatást nem idéz elő, hanem az étvágyat is még lényegesen megnagyobbítja. — Kapható gyógytárakban és fűszerüzletekben. A Székiúti-igazgatóság Budapestén.

— **Elgázolás.** Pénteken d. u. a Szepessy utcán báró Révay László kocsija elgázolt egy 14—15 éves ismeretlen fiút, aki könnyebb sérülést szenvedett. A kocsi a báróné ült, aki a fiút a kórházba akarta vinni kocsiján, de a fiu saját lábán hazament. A baj úgy történt, hogy az uton egy sor kocsit haladt s a fiu ezek közt akart keresztüli haladni. A báróné az esetet maga jelentette a rendőrségen.

— **Az ellenőrzési szemlék elmaradnak.** A közöshadsereg és a honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi a hadügyminiszternek a honvédelmi miniszterrel egyértelműen hozott határozata szerint ebben az évben nem tartanak meg. A tartalékos tisztek, tisztviselők, hadapródjelöltek valamint a hasonló állásuaknak bemutatása azonban az eddigi módon a folyó évben is meg lesz tartva.

— **Honvédeknek gyakorlatai.** A 14. honvéd gyalogezred őrsi gyakorlatai e hó 15-én kezdődtek meg. Az ezred gépfegyverosztálya 23-án este érkezett Lévára s az ezredtörzs pedig másnap reggel vonult be Gyékényesről ahol az éjszakát töltötte, hogy egyesüljön az ezred lévai zászlóaljával. A katonaság a Kosuth Lajos téren táborozott le egy órai pihenőre s aztán a lévai zászlóaljjal Szántóra vonult ahol 30-ig ezredgyakorlatokat tartanak. 31-én az ezred az Ipoly völgyébe vonul, ahol dandárgyakorlatok lesznek. Szent 3-án az ezred Esztergomban átkel a Dunán és részt vesz a pozsonyi hadtest zórógyakorlatain. Szept. 6—12-ig pedig hadosztálygyakorlatok lesznek Párkány Lontó—Ipolygás között, ahol az ezred szintén részt vesz. Szept. 12—15-ig pedig azoknak a gyakorlatoknak vesz részt az ezred, amelyek Vác—Hatvan és Balassagyarmat között, a pozsonyi és budapesti honvédkerület csapataival lesznek megtartva. A lefűvés is itt történik meg.

— **A befűzés ideje most van!** A háziasszony nyarant teszi el és főzi be gyümölcsöket a télre. Ezért a szorgos háziasszonynak ajánlunk egy oly vegyületet, amely a gyümölcsök eltartását állandóvá teszi. Ez a **Dr. Oetker-féle** befűzési hüvely. Egy 12 filléres csomag egy 5 kg.-os befűtető óv meg a rongálástól. Gelée, marmelád, izék, uborkák stb. nem lesznek penészesek. Ez a vegyület minden háztartásban kitűnően bevált. Aki olvasónőink közül iránta érdeklődik, ingyen kap recepteket **Dr. Oetker A.-tól** Baden-Wien.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** Születések: Bálint István Sztancsik Mária: Erzsébet; Szolcsik József Gyurcsok Rozália: Julianna; Kucsera János Schvéda Jozefin: László János; Stukovszki Ferencz Andricz Mária: Ilona; Bircsák János Mészáros Julianna: János. *Házasság.* Drienka József Holc Francziska: rkath. *Halálozás.* Czaban József 18 éves, tüdővész. Nagy Mária 20 éves, szervizszívbj. Tulasay János 49 éves, tüdőgümőkór. Fogler Lajos 74 éves, szervizomelfajulás. Hribik Péter 55 éves, szervi-

szívbj. Dányi Béla 35 éves, baleset: ledőlt fa alatt megfulladás. Bernschütz János 44 éves, gégegümőkór.

Terménypiacz árak a szerdai hetivásárról

Buza	21.20	—	21.—	40 K
Árpa	15.—	—	16.—	20 K
Tengeri Zab	18.—	—	19.—	K
Zab	16.—	—	17.—	K
Rozs	16.—	—	17.—	K
Bab	26.—	—	—	K

Árak métermázsánként értendők.

Szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Gimnáziumot látogató, 2 kisebb növendék, teljes ellátásra felvétetik. Cim a kiadóban.

Autogén hegesztés.

Mindenféle fém valamint tört öntvények és gépalkatrészek, csak Autogén forrasztással végezhetőek úgy, hogy a sérült gép üzeme csak a legrövidebb ideig szüneteljen.

Mađarász Jonás lakatos mesternél Lévan, Zúgó utca 6.

A dr. G. Schnidt főorvrs- és tiszti orvos-féle

fülolaj 3—10

gyorsan és alaposan gyógyít időszakos süketseget, fülfájást, fülzúgást, es nagyothallást, még idült esetekben is.

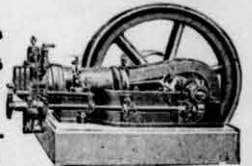
Egy üveg ára 4 korona. Egyedül kapható **Salvator-gyógyszertárban Pozsonyban.**

Nyeraolaj Szivógáz Diesel Benzin **MOTORK** ÉS LOKOMOBILOK

Gyors szállítás

Kedvező fizetési feltételek

Mosszomoni Jótételek

Drezdai Mótorgyár Rész. Társ.

Németország legrégibb, legnagyobb mótorgyára.

VEZÉRKÉPVISELŐ:
Gellért Ignác és Társa

Budapest, V., Koháry-utca 4.
(Alkotmány-utca sarok.)

ÜZLET ÁTVÉTEL.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Léván 16 év óta fennálló

Nemzeti kávéházat

f. évi augusztus 20-án átvettem és azt f. hó 26-án (szombaton) ünnepélyesen megnyitom.

Legfőbb törekvésem oda fog irányulni, hogy évtizedeken át e szakmában szerzett bő tapasztalataimmal a nagyérdemű közönség bizalmát a legnagyobb mérvben kiérdemeljem.

A megnyitáson Bartos Lajos és Sáriai Kálmán jeles zenekara hangversenyez.

Állandóan jégbehűlt és első minőségű italok kifogástalan kiszolgálása.

A nagyérdemű közönség támogatását kérve, magamat ajánlom — mély tisztelettel

WEISZ S., kávéés.

Magyar gyártmányu

iskolaszerek

Schulcz Ignác

papíráruházaiban a legolcsóbb és legjobb
minőségben szerezhethők be

Kazinczy-utca 2. LÉVA. Báti-utca 1.

Rajzeszközök

Iskolatáskák

Könyvhordók

Tolltartók

Körzök

Iskolaifüzetek

Kottafüzetek

Zsebkönyvek

Jegyzetek

Szótárok

KACHELMANN és TÁRSAI

SÖR- és MALÁTAGYÁR

Távíratcím:
SÖRGYÁR VIHNYEPESZERÉNY

VIHNYE,
(BARS-MEGYE.)

Interurbán-telefon:
VIHNYEPESZERÉNY 7. SZ.

Ajánljuk kitűnő minőségű és
„A C Z É L S Ö R”
név alatt forgalomba hozott gyártmányunkat.

Megrendelhető: $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ Hl. hordókban
és 0.5, 0.7 L. palaczkokban

Léván és vidékén egyedüli elárusító:

Weil Jakob

Léva, Mártonffy-utca 9. szám.

☛ Pártoljuk a megyei ipart! ☚

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség
szíves tudomására adni, hogy

óra és ékszer

üzletemet az Engel-féle házból a Vá-
rosi szálloda épületébe helyeztem át.

Üzletemben raktáron tartom a leg-
divatosabb és a legegyszerűbb óra és
ékszer árukat, ugymint valódi **briliáns
ékszereket, amoletteket, gyűrű-
ket, fülbevalókat, arany láncok-
kat és karkötőket**, nagy raktár
valódi és china ezüst disztárgyakban
és evőeszközökben.

Azonkívül raktáron tartok arany,
ezüst, acél és nickel zsebórákat, to-
vábbá palinander, mahagoni, diófa és
fényes polírozott inga órákat harang
ütéssel. — Omega órák nagy választékban. Mindennemű óra és ékszer
javítások saját műhelyemben készülnek
és jutányosan számíttatnak.

A nagyérdemű közönség további
pártfogását kérve, mély tisztelettel

STEINER SÁNDOR

órák és ékszerész.

Kézimunka! Előnyomda!

Nyári ujdonságok

delain, zephir, batiszt, ruhadsz, csipke be-
tét, himzés stb.

Női és úri fehérenemű, nyakkendő nagy
választékban.

SZILÁRD JÓZSEF

női- és uridivatáruháza

Léva, Calvin-palota.

Jutányos árak!

Figyelmes kiszolgálás!

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény
és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

csukrászdájában —
Bartos Henrik Léva, Mártonffy-u. 2

készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag
választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Állandóan friss hab tejszín kapható.

Legujabb nyári ujdonságok
Ruhakelmék gyapju és mosó delinek crettonok,
ing és bluz zephirek. Női, és leány felöltök
igen jutányos áron kaphatók:

Holzmann Bódog divatárúházában
a „Városi-vigadó” palotában.

(Ezelőtt 22 évig Frommer-féle házban volt, mely üzlethelyiség kiadó.)

! Használjunk !
KABINA-féle !
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
éssel. - - - - -

Tisztaságért szavatosság!

Helybeli intelligens családnál egy
jó házból való kereskedelmi leány is-
kolát látogató fiatal leány vagy kisebb
gimnazistalnu, esetleg mindakettő teljes
ellátást kaphat. Közlebbi e lap kiadó-
hivatalában tudható meg.

Kiadó ház.

Mángorló utca 17-ik számú modern
épület melyben 4 szoba, konyha, für-
dő szoba, éléskamra, üvegezett fo-
lyosó azonkívül mellék házba cseléd
szoba és mosókonyha van. November
1-től bérbe adó, feltételek Tokody Imre
háztulajdonosnál tudható meg.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a
hamisításoktól!

Óvakodjunk a
hamisításoktól!

Valódi Stern-Marko védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor
ilyen
van és
ötömzár

valódi ha,
zsákban
eredeti
van rajta

Hamisítá-
soktól szí-
goruan
óvakodjunk

Minden
zsák tar-
talomjel-
zessel van
ellátva.

Kalmár Vilmos a Thomáéphosphatfabriken Ber-
lin, vezérképviselője
Budapest, VI. Andrassy-ut 49,

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra
figyelmeztetjük a vásárlókat.

Interurban telefon szám 12.

A cséplési idényre elsőren-
dü porosz köszén kapható.
BRAUN JOZSEF ES FIA
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélben megkeresésre mintákkal

személyesen teszem tiszteletemet.

Szén

Koks, Briket, Antracit

szükségletét

a pontos szállítás érdekében későbbi
határidőkre már most feladni kérem

Radnay Károly

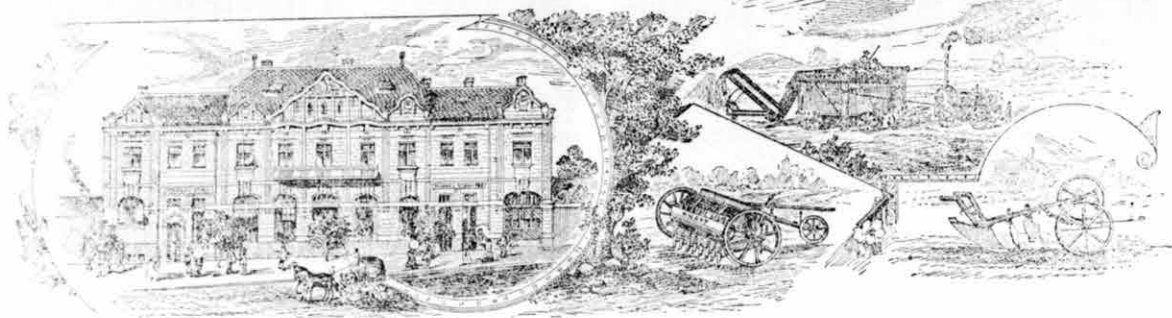
Budapest, Nagymező-utca 13. sz. I emelet

Telefon 164. 75—26. 26—27. Sürgőnyel: Antracit, Bud ap.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick * * *

gépeinek vezérképviselője.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók * * * *

Műkölapos jégszekrények. ➔➔➔ Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

CAMPOLIN

az ezidőszerint legjobbnak elismert vízhatlan bőrkenőcs. •

Minden bőrneműre u. m. cipő, szíjjak, lószerszámok stb. kitűnő eredménnyel használható
A bőrt puhává, simulékonnyá és teljesen vízhatlanná teszi.

Használatban nagyon takarékos, mert egyszeri bekenéssel a cipő 3 hétre is teljesen vízhatlanná lesz.

Próbadoz : 60 fill.
beküldése után bérmentve.

Elsőrangú referenciák, árjegyzék kívánatra ingyen.

CAMPOLIN

vízhatlan kenőcsgyár

OROSZKA. (Barsm.)

Augusztus 1-től a Szilavecki fele házban egy külön bejáratú butorozott szoba kiadó, Bővebbet Róthvaskereskedésében.

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ES ROVIDÁRU NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCZA.

Dús választéku raktárt tart

fa érc koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitós és asztalosnál.

Léván, Bati-uteza 1. Wertheimer-féle ház.